

Żywopłoty jako cenny element zwiększania różnorodności biologicznej w sadach ekologicznych

Problem

Współczesne intensywnie prowadzone sady często odznaczają się niską bioróżnorodnością, w związku z czym nie zapewniają dostatecznej bazy pokarmowej dla owadów pożytecznych poza okresem kwitnienia drzew owocowych.

Rozwiązanie

Żywopłoty zwiększają różnorodność strukturalną i gatunkową w sadach. Prawie naturalny żywopłot składa się z kilku różnych rodzimych gatunków drzew i roślin zielnych.

Korzyści

Posadzenie żywopłotów podniesie wartość ekologiczną sadów i zapewni zwiększoną ilość pożywienia i miejsc do rozmnażania dla różnych ptaków, owadów, płazów i innych małych zwierząt.

Zalecenie praktyczne

Wybór odpowiednich gatunków i materiału nasadzeniowego

- Należy ulokować na obrzeżach sadu z czasem dziczejący margines dzikich gatunków roślin jako cenne schronienie dla wielu roślin i zwierząt.
- Żywopłot powinien zapewniać obfite kwitnienie, oferując schronienie dla owadów przez jak najdłuższy okres, najlepiej poza okresem kwitnienia drzew owocowych.
- Należy wybrać odpowiednie rośliny drzewiaste, uważając, by nie wprowadzić na teren sadu roślin żywicielskich dla patogenów i szkodników, które mogłyby stanowić zagrożenie dla uprawianego gatunku. (np. bez czarny jest rośliną żywicielską dla muchówek z rodziny Drosophila; głóg może przenosić zarazę ogniową).
- Odpowiednie gatunki drzew i krzewów do stworzenia niemal naturalnego żywopłotu mogą się różnić w zależności od regionu/kraju. Na przykład w Niemczech sprawdzili się następujące gatunki:
 - Drzewa: klon polny (*Acer campestre*), jarząb pospolity (*Sorbus aucuparia*), grab pospolity (*Carpinus betulus*);
 - Krzewy: dereń świdwa (*Cornus sanguinea*), leszczyna (*Coryllus avellana*), bez czarny (*Sambucus nigra*), dereń jadalny (*Cornus mas*).

Sadzenie i pielęgnacja

- Rośliny można zabezpieczyć przed uszkodzeniami powodowanymi przez jelenie i zające za pomocą drutu lub środków odstrasżających. Zapewnić wystarczającą ilość wody, szczególnie w roku sadzenia.
- Żywopłoty powinny być przycinane w odstępach 8-10 lat, ale nie na całej długości, aby umożliwić rozwój różnych roślinnych struktur wiekowych i przestrzennych w obrębie żywopłotu.

Pole zastosowania

Temat

Produkcja roślinna, ogrodnictwo, owoce strefy umiarkowanej

Słowa kluczowe

Ochrona roślin; zwalczanie szkodników, biologiczne zwalczanie szkodników

Kontekst

Europa Środkowa

Okres wpływu

Zima/wczesne lato

Sprzęt

Sorbus aucuparia, *Carpinus betulus*, *Cornus sanguinea*, *Cornus mas*, *Sambucus nigra*

Fot. 1.: Żywopłot z m.in. (a.o.) *Euonymus europaeus*, 2. Żywopłot z m.in. *Rhamnus*, 3. *Ligustrum vulgare* 4. Leszczyna (*Corylus avellana*)
(Fot.: Christina Adolphi, ÖON).

Dalsze informacje

Linki internetowe

- [Bioróżnorodność w sadach](http://uni-hohenheim.de) (uni-hohenheim.de)
- [Efekty działań mających na celu zwiększenie różnorodności biologicznej w ekologicznych sadach jabłoniowych w Niemczech](#)
- [Ulotka EcoOrchard "Poprawa bioróżnorodności w sadach"](#) (DE)
- Więcej praktycznych zaleceń można znaleźć na [platformie Organic Farm Knowledge](#)

O tym streszczeniu praktyki

Wydawca: Fördergemeinschaft Ökologischer Obstbau e.V. (FÖKO)

Traubenplatz 5, D-74189 Weinsberg
foeko@foeko.de, www.foeko.de

Autorzy: Christina Adolphi, Niklas Oeser

Kontakt: niklas.oeser@esteburg.de

Przegląd: Ambra De Simone (IFOAM Organics Europe), Lauren Dietemann (FiBL)

Permalink: organic-farmknowledge.org/tool/44717

Nazwa projektu: BIOFRUITNET - Zwiększanie innowacyjności ekologicznej produkcji owoców poprzez silną sieć wiedzy.

Strona internetowa projektu: <https://biofruitnet.eu>

© 2022